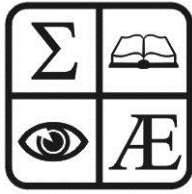

KOMUNIKACJA SPECJALISTYCZNA

TOM VI

**Tropy
lingwistyki**

Warszawa 2013

Recenzenci	- dr hab. Roman Hajczuk
-------------------	-------------------------

Redaktor naczelny	- dr Łukasz Karpiński
Sekretarz redakcji	- mgr Wojciech Drajerzszak
Rada Programowa	- prof. dr hab. Barbara Z. Kielar prof. dr hab. Jerzy Lukszyn prof. dr hab. Zenon Weigt prof. dr hab. Wanda Zmarzer prof. dr hab. Aleksandr W. Zubow (Mińsk)
Redaktorzy językowi	- dr hab. Silvia Bonacchi dr Krzysztof Fordoński dr Dorota Muszyńska-Wolny dr Mieczysław Nasiadka dr Piotr Michałowski

Redaktor tomu	- dr Łukasz Karpiński
----------------------	------------------------------

Adres redakcji	- Instytut Kulturologii i Lingwistyki Antropocentrycznej WLS UW 02-678 Warszawa, ul. Szturmowa 4 tel. 22 55 34 208 e-mail: ks.kjs@uw.edu.pl
----------------	---

Wszystkie prawa zastrzeżone.
Wersja papierowa jest wersją pierwotną czasopisma.

Opracowanie graficzne	- dr Łukasz Karpinski
Druk	- Zakład Graficzny UW zam. 993/2013 ark. wyd. 13

ISSN 2080-3532

ABSTRACTS	5
SŁOWO WSTĘPNE	9
Festiwal Nauki na Wydziale Lingwistyki Stosowanej UW	11
<i>ŁUKASZ KARPIŃSKI</i>	
ROZPRAWY I ARTYKUŁY	
QUALITY ASSURANCE IN COMPUTER-ASSISTED TECHNICAL TRANSLATIONS	25
<i>SIMON VON KLEIST</i>	
POLSKO-ROSYJSKIE KORPUSY RÓWNOLEGŁE I PRZYKŁAD ICH WYKORZYSTANIA W GRAMATYCE KONFRONTATYWNEJ ...	44
<i>MAGDALENA KURATCZYK</i>	
HOW FAR DOES THE STRUCTURE OF A TERM AFFECT ITS ACQUISITION PROCESS?	63
<i>MARCIN ZIELKIEWICZ</i>	
СЕМИОТИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ТЕРМИНОВЕДЕНИЯ	69
<i>СЕРГЕЙ В. ГРИНЕВ-ГРИНЕВИЧ</i>	
TERMINOGRAPHICAL PROBLEMS IN THE CONTEXT OF OCCUPATIONAL MEDICINE	80
<i>PAWEŁ DĄBROWSKI</i>	
TERMINOLOGICAL BUNDLES IN ICT TEXTBOOKS AND DOCUMENTATION OF PROGRAMMING LANGUAGES	89
<i>MAREK WEBER</i>	
DIDAKTIK DES FACHSPRACHENUNTERRICHTS	101
<i>AGNIESZKA DICKEL</i>	
NEED FOR TEACHING MATERIALS ADAPTATION AND SUPPLEMENTATION	121
<i>ELŻBIETA JENDRYCH, HALINA WIŚNIEWSKA</i>	
TECHNOLOGIE INFORMACYJNO-KOMUNIKACYJNE W NAUCE JĘZYKÓW OBCYCH	132
<i>EWA ZWIERZCHON-GRABOWSKA</i>	
SKARGA BIEDNEGO POETY: MIEJSCE I ROLA SAKIEWKI W DZIEJACH LITERATURY ANGIELSKIEJ	142
<i>KRZYSZTOF FORDOŃSKI</i>	

INTUICJA A POZNANIE	154
<i>ANNA GŁOGOWSKA</i>	
O ZAGROŻENIACH JĘZYKA SPOŁECZEŃSTWA POSTINDUSTRIALNEGO W DOBIE GLOBALIZACJI	161
<i>MAŁGORZATA SZOKALAK</i>	
SKUTECZNA KOMUNIKACJA WEWNĘTRZNA	170
<i>AGNIESZKA NATALIA RYBIŃSKA</i>	
KONTEKST KULTUROWY W TŁUMACZENIU NIEPRZETŁUMACZALNEGO	178
<i>EWA WĘGLARZ, IZABELA NOSKIEWICZ</i>	
KOMMUNIKATIVE FUNKTIONEN DES LACHENS UND DES LÄCHELNS IN DER KOMMUNIKATION FACE-TO-FACE	183
<i>AGNIESZKA ŻAK-ZIELIŃSKA</i>	
КАТЕХИЗИС ПЕРЕВОДЧИКА	192
<i>KATARZYNA DUDEK, PATRYCJA SIKORSKA, KATARZYNA WACH</i>	
КАТЕХИЗИС ПЕРЕВОДЧИКА ИЛИ КАК СТАТЬ АКУЛОЙ СРЕДИ ПЛАНКТОНА ПЕРЕВОДЧИКОВ	194
<i>KINGA GAJEWSKA, ANETA KUCZYŃSKA, BALBINA PIOTROWSKA</i>	
 RECENZJE I WYDAWNICTWA	
Dariusz Doliński	
<i>TECHNIKI WPŁYWU SPOŁECZNEGO</i>	
Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa, 2005, wyd. 1, ss. 336	199
<i>JOANNA MAREK-BANACH</i>	
Larysa Fast, Magdalena Zwolińska,	
<i>Biznesmeni mówią po rosyjsku dla początkujących,</i>	
Poltext, Warszawa 2010, s. 224	205
<i>MARTYNA KLEJNOWSKA</i>	
 SYLWETKI NAUKOWE	
STANISŁAW SZADYKO – NAUKOWIEC, DYDAKTYK, CZŁOWIEK	208
<i>JURIJ LUKSZYN, ŁUKASZ KARPIŃSKI</i>	
ROSYSKO-POLSKI SŁOWNIK SKRÓTÓW GRAFICZNYCH I AKRONIMÓW	223
<i>STANISŁAW SZADYKO</i>	
Informacje edytorsko-wydawnicze	231

QUALITY ASSURANCE IN COMPUTER-ASSISTED
TECHNICAL TRANSLATIONS 25

SIMON VON KLEIST

This paper takes a look at how computers can aid in assuring quality in the wake of ever-growing amounts of texts and shorter turnaround times for translation. It is meant to provide an overview of the current state of research regarding translation quality assessment and its applicability on computer-assisted technical translation. It sketches practical solution approaches to meet practical quality assurance requirements and pro-vides a brief introduction on how computers support this task and consequences for translators.

POLISH-RUSSIAN PARALLEL CORPUSES AND EXAMPLES OF
THEIR USAGE IN CONFRONTATIVE GRAMMAR 44

MAGDALENA KURATCZYK

The article presents two new, open independently created parallel corpuses of Russian and Polish. The structure, contents and modes of operation of the corpuses is presented in detail. The authors selected several linguistic problems connected with translation and the ways in which the use of the discussed corpuses may be helpful in solving problems in confrontative grammar.

HOW FAR DOES THE STRUCTURE OF A TERM AFFECT ITS
ACQUISITION PROCESS? 63

MARCIN ZIELKIEWICZ

The paper attempt to shed a new light on the process of learning new terms. The author seeks to establish the extent to which the structure of a term is connected with the process of its acquisition. The author concludes that a proper selection and introduction of specialist terms is essential in the course of the methodological process. Tthe importance of the structure of terms should not be neglected as the understanding of its complexities can significantly aid the learning process. Finally, it has to be remembered that lexical items appear in particular contexts (i.e. structural frames), while their recurrence in such a group of contexts constitutes the prerequisite to their acquisition.

SEMIOTIC ASPECTS OF TERMINOLOGY 69

СЕРГЕЙ В. ГРИНЕВ-ГРИНЕВИЧ

The article presents basic elements of semiotic description of terminology. Departing from traditional analysis of term - semantic, syntactic, and pragmatic - a development of the semiotic description of V. M. Leichick and P. V. Veselov. The article includes description of 4 types of semiotic relations: between terms, between term and the notion it

signifies, and between term and man who uses it. Consequently, we currently propose a description of terminology which consists of 7 aspects and not 3 as it used to be formerly.

TERMINOGRAPHICAL PROBLEMS IN THE CONTEXT OF OCCUPATIONAL MEDICINE 80
PAWEŁ DĄBROWSKI

Effective professional communication poses more and more challenges to specialists, as their fields grow rapidly, largely thanks to their international scope. This character of contemporary professional activity directs lexicographers' attention towards the growth of terminological lexicons, creating the need for constant updates to various terminological systems. Eventually, this leads to the creation of terminological dictionaries, which may however be a particularly challenging task, especially in case of professional fields composed of numerous neighbouring sciences, making term classification extra hard. The article emphasizes the initial problems connected with lexicographical activity in the field of occupational medicine consisting in defining its most representative terminological field.

TERMINOLOGICAL BUNDLES IN ICT TEXTBOOKS AND DOCUMENTATION OF PROGRAMMING LANGUAGES 89
MAREK WEBER

The paper focuses on the explorations of 4-word bundles in a 16.5 million words corpus of texts from the domain of ICT which are divided into 2 categories (genres): 'ICT textbooks' and 'documentation of programming languages'.

Lists of 4-word bundles in each of the 2 ICT genres were generated using WordSmith Tools v. 5.0 – an application for searching patterns in text corpora. Two cut-off points were established for the purposes of the study: a minimum frequency of occurrence of 20 times per million words and another criterion that a bundle should occur in at least 5 texts.

299 different bundles were found in the corpus after applying the above cut-off criteria. The total number of bundles identified in the entire dataset amounted to 83467. The bundles were functionally divided into three broad categories with respect to their meanings and functions in the texts.

Terminological bundles, defined as multi-word sequences containing ICT terms, are subject to lexical scrutiny in this paper. 13 terminological bundles identified in the genre 'ICT textbooks' and 13 terminological bundles identified in the genre 'documentation of programming languages' contain the following terms: *java, int, http, class, package, public, editor, code, byte*.

DIDACTICS OF LANGUAGES FOR SPECIAL PURPOSES 101
AGNIESZKA DICKEL

The main aim of the article is to show that the existence of didactics of languages for special purposes is necessary, and to define its main

objectives. At the beginning the understanding of the didactics of languages for special purposes is presented, using a model of foreign languages didactics by Franciszek Grucza. Then such problems are discussed: which are the main objectives of this didactics, with which other disciplines it is connected, what is the subject of didactics and methodology of special languages in the understanding of different authors and the last issue are the differences between didactics of languages for special purposes and didactics of foreign languages. Accordingly, the main aim of this article is not to show that there are no connections between them, but that the second one has a strong influence on the first one. The most important differences between them are: the subject and the target group. The first one, the special part of reality, causes that there are necessary different materials to teach, and second one that other teaching methods have to be work out.

NEED FOR TEACHING MATERIALS ADAPTATION AND SUPPLEMENTATION 121

ELŻBIETA JENDRYCH, HALINA WIŚNIEWSKA

This article has attempted to show how teachers can successfully adapt and/or supplement the ready made textbooks in use. Finding new possibilities can enrich the original material and make it more suitable for students with different language skills and personal experience. In the new teaching approach learners are at the centre of the learning process. The materials should provide a variety of different activities and approaches so that learners can develop various learning styles which will eventually result in gaining learning independence.

INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES IN FOREIGN LANGUAGE LEARNING AND TEACHING 132

EWA ZWIERZCHON-GRABOWSKA

The article shows the influence of information and communication technologies (ICT) onto relationship between learner and teacher in foreign language learning, particularly in ICT-based foreign language learning in school education. In the first part of the article the information and communication technologies are shown as a new didactic medium. The next part of the article describes how ICT-based foreign language learning and teaching activities enforce new roles on learners and teachers and introduce new elements into this process. The last part of the article presents a model of this process describing not only the relationships between learners and teachers, but also their relationships with other elements integrated into ICT-based teaching and learning of foreign languages.

POOR POET'S COMPLAINT: THE PLACE AND ROLE OF THE MONEYBAG IN ENGLISH LITERATURE 142

KRZYSZTOF FORDOŃSKI

The article presents four British poems from four different literary periods sharing a common theme: complaint about the poet's poverty. Each of the poems – "Deor", "Complaint of Chaucer to His Purse",

Barnfield's "The Complaint of Poetrie, for the Death of Liberalitie" (his "The Encomion of Lady Pecunia: Or The Praise of Money" is also mentioned) and Burns' „Lines Written on a Banknote" – is presented within the context of the contemporary economic situations of English poets in general, and the specific biographical circumstances in which they were written. In a broader sense the article presents in a brief and light way the economic reality of literary creativity in Great Britain from the early Middle Ages to our times.

INTUITION AND COGNITION 154
ANNA GŁOGOWSKA

In the article, the question of intuition is examined from the philosophical point of view, irrespective of the tendency to treat the concept in a more colloquial way as something vague and unscientific. Certain philosophers (e.g. Henri Bergson or Karl Popper) regard intuition as one of the effective ways to cognize the world. Their theories are presented here in an attempt to prove that intuition is too often unjustly considered as insignificant in comparison to reason.

ABOUT THREATS OF POSTINDUSTRIAL SOCIETY LANGUAGE
DURING GLOBALISATION 161
MAŁGORZATA SZOKALAK

The article aims to characterise the main threats of contemporary language under the influence of globalisation.

Processes shaping development of the contemporary civilisation are shortly discussed. The processes that cannot be stopped, which interfere in and blur social differences; which giving a sense of union and safety (through standardization and Americanisation), threaten us with loss of cultural national features.

The author pays attention to language integration and an incredibly easy influence of the English language on lexis of contemporary European languages; acquiring word, structural, and idiomatic forms borrowed from English – the main tool of globalisation process.

Finally, the writer reminds us of Franciszek Grucza's thought about the most important task of society for contemporary linguistics – creating universal European language. Answering the professor's thesis, natural means of global communication – Globish is presented. Globish, which is spoken all over the world, developed from practice and necessity.

EFFECTIVE INTERNAL COMMUNICATION 170
AGNIESZKA NATALIA RYBIŃSKA

Tough times demand effective internal communication which is predominantly determined by the aim of communication, its subject, type, place and the character of sender's message. Much attention requires the manager's approach to emotional needs of his subordinates.

SŁOWO WSTĘPNE

Na niniejszy, 6 tom „Komunikacji Specjalistycznej” składają się artykuły ukierunkowane na zagadnienia stricte terminologiczne, jak i te powstałe w rezultacie udziału pracowników Wydziału Lingwistyki Stosowanej UW w XVIII Festiwalu Nauki zorganizowanym przez warszawskie środowisko naukowe. Przedstawiliśmy w jego ramach bogatą ofertę wykładów, kolokwiów i warsztatów na tematy, które stanowią jądro naszej pracy naukowej.

Karl R. Popper, wybitny filozof nauki XX wieku, twierdził, że jednym z głównych zadań umysłu ludzkiego jest czynienie zrozumiałym świata, w którym żyjemy. To także naczelny cel nauki. Jednak nauka, zwłaszcza na poziomie zaawansowanym, jest bardzo często tworem hermetycznym, za sprawą zresztą samych badaczy. Powinien zatem pojawić się ktoś, jakis „tłumacz”, kto pełniłby rolę pośrednika między ekspertami a laikiem w danej dziedzinie.

Popularyzacją nauki zajmują się dziś często dziennikarze i media, ale pozostaje ona ciągle pełna niedociągnięć i nieporozumień. Wynika to z niedostatecznego rozumienia istoty i celu popularyzacji, nie zawsze właściwego podejścia do zagadnienia. Media (podobnie, niestety, jak i część decydentów życia naukowego) traktują naukę jak „produkt”, wobec którego stosuje się te same mechanizmy reklamy i sprzedaży jak do dowolnego produktu komercyjnego. Łatwy i przyjemny „newsowy” czy „sportowy” obraz nauki, czyhanie na sensację (prawie jak kiedyś, gdy było to dwugłowe ciele albo baba z brodą), domaganie się od nauki rozwiązań jednoznacznych, podsycanie w mediach atmosfery potępienia lub afirmacji dla określonych dokonań naukowych, badań czy teorii (doskonałym przykładem jest tu teoria ewolucji Karola Darwina), ustawiczne domaganie się osiągnięć na miarę Nobla przy powierzchownej, naskórkowej wręcz prezentacji nauki rodzi nieporozumienia, a co najważniejsze - utrwała fałszywy obraz nauki w społeczeństwie. Kreuje wręcz fałszywy obraz nauki i naukowca. W budowaniu medialnego obrazu nauki brakuje poczucia, że uprawianie nauki to **proces, długotrwały i nieraz zmuśny**, to zmaganie się z materiałem badawczym (wszystko jedno czy jest to związek chemiczny czy utwór literacki) i z własnym umysłem, a także z umysłami innych badaczy. To nie jest cotygodniowa wygrana w Lotto: eureka, olśnienie naukowe jest dostępne rzadko i dla niewielu z nas...

Nauce potrzebna jest porządna kampania *public relations*, szereg zorganizowanych i przemyślanych działań, które – zaspakajając potrzeby poznawcze tych, którzy nauką się bezpośrednio nie zajmują – pozwoliłyby właściwie postrzegać fenomen nauki i działalności naukowej. Środowisko naukowe powinno samo o to zadbać, ponieważ „zabawa” w popularyzację nauki to w rzeczywistości bardzo poważna część pracy naukowej. Temu celowi służą właśnie między innymi festiwale nauki, których idea zrodziła się w Unii Europejskiej.

W wypadku naszego Wydziału, gdzie uprawia się nauki o języku, literaturze i kulturze innych narodów, gdzie bada się fenomen komunikacji międzyjęzykowej i interkulturowej, popularyzacja wyników badań oznacza szansę dla społeczeństwa, by zrozumiało ono Innych. W swojej istocie egzystencja tłumacza, nauczyciela języków obcych, znawcy innych kultur, którzy są naszymi absolwentami oznacza ciągle „zwracanie się od siebie ku Innemu”. Przypomnieć należy, że w wieku XX pojęcie Innego (Drugiego) stało się nie tylko pełnoprawnym elementem składowym, ale wręcz niezbywalnym elementem identyfikacji człowieka współczesnego jako „siebie samego”. Mało tego – obecność Innego staje się dziś gwarantem istnienia społeczeństwa. Wybitny niemiecki tłumacz, wielki znawca literatury polskiej, Karl Dedecius powiedział swego czasu, że „społeczeństwo wysłuchuje cudzych słów, by wypowiedzieć własne. Wsłuchiwać się w to, co obce i wypowiadać to, co własne, jest warunkiem istnienia”. Owa pokusa „przeglądania się” w oczach Innego, wprowadzona do tradycji europejskiej jeszcze przez Herodota, jest, jak się wydaje, odwrotną stroną ogólnoludzkiej chęci poszukiwania podobieństwa. Ku napotkanemu Innemu można się zwrócić, lub też odwrócić od niego. Tym samym przestrzeń, w której dochodzi do spotkania z Innym staje się przestrzenią naszej i jego wolności. Zawsze bowiem mamy wybór.

O różnych wymiarach tej przestrzeni, o różnych naszych z Innym relacjach rozmawialiśmy z Państwem podczas XVIII Festiwalu Nauki, w którym WLS UW uczestniczył po raz pierwszy. Pierwszy, ale mam nadzieję nie ostatni...

W tym miejscu niech będzie mi wolno z całego serca podziękować naszym kolegom, którzy licznie odpowiedzieli na propozycję udziału w tym typowo popularyzatorskim wydarzeniu oraz koordynatorowi festiwalu dr Łukaszowi Karpińskiemu i dr Annie Głogowskiej za niezwykle sprawne przeprowadzenie przygotowań do niego.

Reszta zależała już od naszych Gości...

*Dr hab. Dorota URBANEK, prof. UW
Prodziekan WLS UW
ds. nauki i współpracy z zagranicą*